

שמע ישראל ה' אלקינו ה' "אחד"

קונטרס

הורשי והורד

שיחות ומאמרים

מאת

הגה"צ רבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א

מאמר

'נעים זמירות ישראל'

אידיש

מועצת מלשונו הורב

מאמר ו'

חודש סיון שנת תשפ"ב לפ"ק

לשמיעת המאמר מפי מורינו הגה"צ שליט"א, ולהערות והארות

קול דורשי יחודך

718-586-5199

בא"י 0765997840

~ ~ ~

ניתן לקבל מידי חודש הקונטרס באימל: dyyms12@gmail.com

וכן ניתן לקבל את הקונטרס דרך הדואר, במחיר חודשי של \$20 עבור

הוצאת עריכת הקונטרסים

נא להשאיר הודעה בקול דורשי יחודך נומער 9

~ ~ ~

נעשה בפיקוח "מוסדות קרן אור" – בנשיאת מורינו הגה"צ שליט"א

נסדר לדפוס ע"י:

ישר
Publishing & Production
718.484.2189

תוכן המאמר

- א. רוח ה' דיבר בי.....
- ב. ברוח הקודש גבוה מאד.....
- ד. דריי מעלות דורך 'אמירת תהלים'.....
- ה. שוין געהאלטן ביי די הללוי-ה'ס.....
- ו. עפענען דעם טויער.....
- ז. מען קען תשובה טוהן.....
- ט. התקרבות לצדיקים.....
- יב. דאס הארץ פון דער וועלט.....
- יד. דו ביסט מיין לעבן.....
- טו. אלע סארטן סגולות.....
- טז. עם גייט נישט!.....
- יז. נישט געהאט קיין לעבן.....
- יט. תפילה איז מיין לעבן.....
- כא. איבערדרייען אלע ירידות אויף עליות!.....
- כג. 'תהלים זאגן' ווערט נישט אן קיין צייט.....
- כה. תפילה איז נישט נסים.....
- כו. דערוועקן די אמונה.....

מאמר ו'

נעים זמירות ישראל'

רוח ה' דיבר בי

עס שטייט א פסוק אין 'שמואל'^[א], דוד המלך האט געזאגט: "רוח ה' דבר בי ומלתו על לשוני". דאס הייסט, אז דער תהלים וואס דוד המלך האט געזאגט איז געווארן נתמלא מיט "רוח ה'" - מיט רוח הקודש פונעם אויבערשטן, און דאס האט גערעדט פון אים - "ומילתו על לשוני". 'ומילתו' - דעם אויבערשטנס דיבורים איז ארויס פון דוד המלך'ס מויל!

און אזוי ווי עס שטייט אין גמרא, אין ברכות^[ב] (על הפסוק): "וְאֵתְנָהּ לָךְ אֶת לַחַת הָאֶבֶן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרְתָם"^[ג] - זאגט די גמרא: "לוחות" - אלו עשרת הדיברות, "תורה" - זו מקרא, "והמצוה" - זו משנה, וואס די משנה איז מפרש די מצוות פון די תורה, "אשר כתבתי" - אלו נביאים וכתובים, להורותם - זה גמרא, מלמד שכולם ניתנו למשה מסיני.

(על הפסוק): "מִשָּׂא דְבַר ה' אֶל יִשְׂרָאֵל בְּיַד מְלָאכִי"^[ד] - זאגט רש"י - וואס איז 'משא [וכו', ביד מלאכי]? ווייל אלע נשמות ישראל זענען געשטאנען ביים בארג סיני - "אֶת אֲשֶׁר יִשְׁנֹו פֶה וְאֶת אֲשֶׁר אֵינְנוּ

א. שמואל-ב כג, ב.

ב. דף ה.

ג. שמות כד, יב.

ד. תרי עשר, מלאכי א, א.

פה"ה^[ה], און אלע צדיקים וואס האבן געדארפט מגלה זיין תורה - האבן זייערע נשמות מקבל געווען די תורה פון סיני^[ז]. אזוי ווי דער אויבערשטער האט געזאגט פאר משה רבינו "כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש"^[ז].

קומט אויס, אז ביים בארג סיני האבן שוין די נשמות מקבל געווען דאס וואס זיי דארפן - די תורה וואס זיי דארפן מגלה זיין, און נאכדעם, בחיים חיותם, זענען זיי נתלבש געווארן אין רוח הקודש - און יעדער איינער האט ארויסגעגעבן זיין תורה לפי זיין דרגא. און דוד המלך האט ארויסגעגעבן דעם תהלים וואס דאס איז תורה שבכתב. און דער זוהר הקדוש זאגט^[ח]: אזוי ווי משה רבינו איז געווען אן אב פאר די נביאים^[ט], אזוי איז דוד המלך געווען אן אב פאר די בעלי רוח הקודש!

ברוח הקודש גבוה מאד

דער רבי זאגט אויך אין "ליקוטי מוהר"ן"^[י], אז דוד המלך האט געזאגט דעם תהלים "ברוח הקודש גבוה מאוד!" און דער תהלים איז ברוח הקודש, אזוי ווי עס שטייט אין מדרש "שוחר טוב"^[יא]: פאר אלע דורות און פאר אלע זמנים!

ה. דברים כט, יד.

ו. וז"ל: "ביד מלאכי" - כבר היה מסור בידו זה ימים רבים. מכאן דרשו רבותינו בברייתא דמכילתא, שכל הנביאים עמדו על הר סיני ושם נמסרו להם הנבואות. וכן (ישעיה מח) אומר "מעתי היותה שם אני ועתה ה' אלהים שלחני".

ז. מדרש רבה ויקרא פר' כ"ב, פס' א'.

ח. זוהר הרקיע (הגהות מהרח"ו על הזוהר, ושם בשם מורו ורבו האריז"ל), פר' בא, דף לט.

ט. גמ' מגילה יג.

י. תניינא סי' ע"ג

יא. על תהלים יח, א: "ר' יודן בשם ר' יהודה אמר, כל מה שאמר דוד בספרו, כנגדו וכנגד כל ישראל וכנגד כל העתים אמרו".

און דער הייליגער רבי איז דאס מפרש - אז דאס איז פאר יעדן איד! יעדער איד 'עד סוף כל הדורות' קען זיך איינטייטשן אין תהלים מיט אלעס וואס עס גייט אויף אים איבער; ער קען געפונען אין תהלים אלע מלחמת היצר, און אלע מעברים ברוחניות און אלע מעברים בגשמיות - אלץ וואס ליגט אין די פנימיות פנימיות הלב קען מען געפונען אין תהלים!^[יב]

- און אמאל אז מען געפונט זיך נישט אין דעם פסוק - געפונט מען זיך אין א צווייטער פסוק, אז מען געפונט זיך נישט אין דעם קאפיטל - איז אין א צווייטער קאפיטל, אז נישט היינט - איז מארגן, אבער למעשה קען זיך א מענטש ארויסגעבן אינגאנצן, און ער קען זיך געפונען אין תהלים.^[יג]

יב. עי' בספה"ק ליקוטי הלכות הל' ערלה ה"ד, ט"ז: "לא נמצא שום רשע ובעל עבירה בעולם שלא יוכל למצוא את עצמו בספר תהלים הכולל כל באי עולם בכל הדורות ובכל המדריגות שבעולם מראש ועד סוף עד תכלית הירידה שאין ירידה אחריו רחמנא לצלן, לכולם הוא מעורר בצעקותיו ותפילותיו לשוב לה' יתברך! וכמו שמבואר אדונינו מורינו ורבינו זכרוננו לברכה (בלקוטי תניינא בסימן ע"ג) שתהלים מסוגל לתשובה".

יג. עי' בספה"ק ליקוטי מוהר"ן תניינא סי' ק"א, וזל"ש: "וכן אמירת תהלים וכיוצא, צריך לראות, שימצא את עצמו בתוך כל מזמורי תהלים ובתוך כל התחינות ובקשות וסליחות וכיוצא. ובקל בפשיטות בלי חכמות יכולין למצוא את עצמו בתוך כל התחינות ובקשות, ובפרט בתהלים, שנאמר בשביל כלל ישראל, בשביל כל אחד ואחד בפרט. וכל אדם כל מלחמות היצר שיש עליו וכל מה שנעשה עמו, הכל מבואר ומפורש בתהלים, כי עיקרו נאמר על מלחמות היצר הרע וחיילותיו, שהם עיקר האויבים והשונאים של האדם, שרוצים למנעו מדרך החיים ולהורידו לשאול תחתיות, חס ושלום, אם לא ישמר עצמו מהם. ורק על ענין מלחמה זאת נתייסד כל ספר תהלים. כי עיקר כלל ושרש ויסוד של כל העצות להתקרב להשם יתברך, הוא רק אמירת תהלים ושאר תחינות ובקשות והתבודדות, לפרש שיחתו בינו לבין קונו, לבקש מלפניו, שיקרבהו לעבודתו יתברך, ורק על ידי זה זוכין לנצח המלחמה אם יהיה חזק ואמיץ מאד תמיד להעתיר ולהתפלל ולהתחנן לפני השם יתברך תמיד, יהיה איך שיהיה, אז בוודאי ינצח המלחמה. אשרי לו. כך הבנו מדברי רבנו, זכרוננו לברכה". גם עיי"ש בסי' קכ"ה.

דריי מעלות דורך 'אמירת תהלים'

און ווייטער האט דער תהלים א סגולה - כמה דברים נפלאים וסגולות וואס עס איז דא אין דעם תהלים - אזוי ווי דער רבי זאגט אין ליקוטי מוהר"ן (תניינא ע"ג): אז א מענטש וואס האט נישט קיין התעוררות לתשובה, עס איז אים פארשטאפט דאס הארץ, עס איז אים מטומטם דעם מוח, עס איז אים פארשטאפט דאס הארץ - צו פון רוחניות'דיגע מעברים, צו פון גשמיות'דיגע מעברים - זאגט דער רבי, אז ער זאל זיין רגיל באמירת תהלים וועט עס אים עפענען דאס הארץ.

דער רבי זאגט דארטן, אז עס איז דא מענטשן וואס האבן אינגאנצן נישט קיין התעוררות לתשובה אז מען דארף תשובה טוהן - א מענטש כל זמן ער לעבט דארף ער דאך תשובה טוהן. און אז מען קומט אויף יענער וועלט דארף מען באצאלן אויף אלע חטאים און אויף אלע פשעים, עונשים מרים, רחמנא לצלן (אם לא עשה תשובה). איז כל זמן מען איז אויף דער וועלט, דארף מען תשובה טוהן.

- זאגט דער רבי, עס איז דא מענטשן וואס זיי האבן נישט קיין התעוררות לתשובה (כנ"ל). און עס איז דא אזעלכע מענטשן וואס זיי האבן א התעוררות לתשובה אבער זיי גייען נישט אין דער דרך התשובה וואס עס איז שייך צו זיי - זיי דינען דעם אויבערשטן ווי 'דער', ווי 'יענער' - אבער נישט ווי זיין הארץ, נישט ווי זיין נשמה, ער שפירט נישט דעם אויבערשטן מיט זיין גוון.

- זאגט דער רבי דארטן: אז עס איז דא מ"ט אותיות שבטי י-ה, און יעדער איד האט א שייכות צו אן אנדערער אות פון א געוויסן שבט, און אז דער אות [טוהט] אים שיינען - לערנט ער ווי 'זיין' נשמה, און ער דאוונט ווי 'זיין' שורש נשמה און ער טוט תשובה ווי 'זיין' שורש נשמה און ער גייט צו צו עבודת השם יתברך ווי 'זיין' נשמה; ער מאכט קיינעם נישט נאך!

- זאגט דער רבי: אז עס איז דא מענטשן וואס זיי האבן אינגאנצן נישט קיין התעוררות לתשובה. און אסאך מאל איז דא מענטשן וואס

זיי האבן א התעוררות לתשובה אבער זיי גייען נישט בשער התשובה השייך להם. און אמאל איז דא אז ער גייט יא 'בדרך השייך לו', אבער עס איז פארמאכט דעם שער, עס איז דא מקטרגים אויף דעם מענטשן וואס לאזן אים נישט אריין אין דעם שער התשובה ווי עס דארף צו זיין.

זאגט דער רבי - 'תהלים!' תהלים איז 'ברוח הקודש גבוה מאד' פאר יעדן אידן עד סוף כל הדורות! אז א איד איז שוקד אויף תהלים, אפילו ער זאל נישט האבן קיין התעוררות וועט ער באקומען אן התעוררות; אז ער זאל דופק זיין און רעדן די הייליגע דיבורים פון תהלים וועט זיך אים עפענען אן התעוררות!

שוין געהאלטן ביי די הללוי-ה'ס

מיר האט דערציילט אמאל א מעשה, איינער א אינגל - א חבר אין אלט-שטאט, פאר פופציג יאר צוריק. אז ער איז געשטאנען ביים כותל [דער כותל איז געווען גאר נאנט צו אונזער שטוב; אזוי ווי אן אייגענער שול איז עס געווען] - און עס איז געשטאנען איינער א איד ביים כותל, א פרעמדער איד פון א פרעמדער שטאט. אמאליגע צייטן פלעגט מען פארן פון א פרעמדער שטאט כמה וכמה שעות ביז מען איז אנגעקומען אין אלט-שטאט.

- געווענטליך ביז מען קומט שוין אן צום כותל (אחר טלטול דרך כזה) - האט ער געוואלט דורכזאגן תהלים. דאס טייטש, דער אינגל האט מיר געזאגט אז ער האט געשפירט ווי דער איד וויל דא אויסזאגן גאנץ תהלים. און דער איד האט אנגעהויבן צו זאגן תהלים, און ער האט זיך צוגעקוקט ווי ער זאגט תהלים, האט ער געזעהן - עס גייט אים נישט, עס גייט נישט - ער זאגט און ער זאגט. אבער פונדעסטוועגן האט ער געזאגט. וואס קען א איד טוהן? מען זאגט! ביז מען קומט שוין אן אויף א מקום קדוש... האט ער געזעהן אז ווען ער איז צוגעקומען ביים סוף תהלים, ביי די הללוי-ה'ס, האט זיך אים געעפנט דאס הארץ, ער האט אזויפיל געוויינט! ער זאגט, אז ער

האט געהאט אזא דביקות און אזא התעוררות, ער האט געגאסן טייכן טרערן!

קומט אויס, אז דווקא ביי די הללוי-ה'ס, א זאך וואס מען זאגט עס אלע טאג, און דאס איז א זאך וואס מען איז איינגעוואוינט – דאס איז נישט אזוי דער שטייגער אז עס דערוועקט, עם כל זה, ווייזט אויס אז באהאלטענערהייט האט א איד א מורא'דיגע התעוררות להשם יתברך, נאר עס איז פארשטאפט דאס הארץ! די גאנצע תהלים וואס ער האט געזאגט ביז די הללוי-ה'ס, לכאורה דאכט זיך אז עס טוט נישט אויף – אבער ניין! עס רייבט אפ! עס רייבט אפ! עס דערוועקט. און אז עס האט זיך דערוועקט עפעס, האט ער אנגעהויבן צו האבן אן התעוררות ווי עס דארף צו זיין!^[ז]

עפענען דעם טויער

דאס איז דער ענין – זאגט דער רבי אין צווייטן חלק אין לקוטי מוהר"ן, אז ווען א מענטש זאגט תהלים – אפילו ער זאל נישט האבן קיין התעוררות, וועט ער באקומען א התעוררות לתשובה.

ווייטער, האט א סגולה ('אמירת) תהלים' – זאגט דער רבי, אז ער זאל באקומען 'זיין' התעוררות. אמאל לערנט מען ווי 'דער', מען דאוונט ווי 'דער', מען טוט תשובה ווי 'דער' – עס דערוועקט זיך 'זיין' הארץ, 'זיין' חרטה, און ער הייבט אן צו שפירן דעם רבונו של עולם כפי שורש נשמתו! כפי זיין טעם! און כפי זיין קאליר, וואס

יד. עי' בליקוטי מוהר"ן תניינא סי' צ"ח: "עוד אמר לענין התחזקות בהתבודדות ותחינות ובקשות, כי הדיבור יש לו כח גדול לעורר את האדם, אף על פי שנדמה להאדם שאין לו לב, אף על פי כן כשידבר הרבה דברי התעוררות ותחינות ובקשות וכיוצא, זהו בעצמו שמדבר, הוא בחינת התגלות התעוררות לבו ונפשו להשם יתברך, בבחינת (שיר השירים ה): "נפשי יצאה בדברו", שהדיבור בעצמו הוא התגלות הנפש והלב. ולפעמים על ידי שידבר הרבה, אף על פי שיהיה בלא לב כלל, אף על פי כן יבוא אחר כך על ידי זה להתעוררות גדול בלב ונפש. והכלל כי הדיבור בעצמו יש לו כח גדול."

יעדער איד האט אן אנדערער שורש - אן אנדערע שורש נשמה מיט וואס ער קען מכיר זיין דעם אויבערשטן מיט א אנדערע מין השגה און מיט אן אנדער חן של אמת!^[ט]

אט דאס האט א סגולה דער תהלים: עס 'דערוועקט' א מענטשן לתשובה. און אז ער זאל גיין בדרך התשובה - אין 'זיין' וועג, צו דעם שער של תשובה השייך לו. און ווייטער - זאגט דער רבי, האט דער תהלים א סגולה, אז טאמער חלילה עס איז דא קטרוגים למעלה אז מען זאל אים נישט עפענען דעם שער, עפנט מען אים דעם שער!

מען קען תשובה טוהן

דער רבי ברענגט אראפ א פסוק, וואס דאס שטייט טאקע אויך ביי שמואל. עס שטייט דארטן דעם לשון: **"נָאֵם הַגָּבֵר הוֹקֵם**

טו. עיין בספר 'כדת נפש משיבת' (מאמר תכתב זאת לדור אחרון) שמורינו שליט"א מאריך שם בענין זה בבהירות נפלא, וז"ל: כפי שאנו אכן רואים, שלפעמים האדם מתעורר ומתלהב מאד וחפץ להכנס במסילות העבודה, ובהתעוררו בוחר הוא לעסוק בתורה כפלוגי ולהתפלל כאלמוני, וכן בשער העבודות מחקה הוא את הסובבים אותו, ועומד ומשתומם מדוע אינו מרגיש חיות בעבודתו כחברו המלא בחיות מאותן העבודות ממש.

והגם שלפעמים צריך האדם להתעורר ולעשות כמעשה חברו, כי הרי אף על פי שאינו מרגיש חיות בעבודתו, עם כל זה מחובתו להחזיק בחזקה בעבודת ה' באיזה אופן שהוא, עד אשר יאירו לו דרכי התורה והעבודה כפי השער השייך לו, אך מכל מקום עיקר הצלחתו בעבודת ה' הוא דוקא בעבודה המיוחדת לו כפי שורש נשמתו, כאשר ימצא את הנעימות שלו בקרבת אלקים ואת סדרי הלימוד כפי הראוי לו. **כי כל אדם הוא חלק אלו-ה ממעל, וכל אחד ואחד מרגיש את השי"ת ואת התורה הק' וכלל כל היהדות, ביופי בחן ובגוון המיוחד לו, וכשהיופי והגוון המיוחדים הללו מתעוררים אצלו, אז הוא זוכה להצלחה מיוחדת בתורה ובתפילה, והוא עובד את בוראו במלוא החיות.**

וכפי שאנו רואים בחוש, שיש אדם השואב חיות עצומה מלימוד העיון והאחר ימצא חיות בלימוד הבקיאות או הלכה, ויש אשר ישאב חיות מלימוד חומש רש"י, אמירת תהלים וכד'. כי כל אחד מוצא חיות בדרך העבודה הראויה לו כפי מוחו וכשרונותיו וכפי המקום והזמן, וכיו"ב באין ספור אופנים.

עָל"י^[טז]. 'הוקם על', איז דער פשט: דער וואס שטייט איבער אלעמען. דער אויבערשטער האט אים געמאכט קייסער איבער כלל ישראל און אלץ דער "נעים זמירות ישראל" - ער איז געווען דער 'נעים' פון 'זמירות ישראל'. דאס הייסט, די אלע שירים פון בית המקדש פון גאנץ כלל ישראל, זינגט מען צום אויבערשטען נאר מיט דער שירה פון דוד מלך ישראל^[יז].

די גמרא^[יח] דרשנ'ט אבער: "נאום הגבר הוקם על", דאס איז עפעס אן אנדער סארט לשון, און אז עס שטייט נישט אלעמאל דעם סארט לשון - איז דאס ניתן לדרש. זאגט די גמרא: 'הוקם עול'. וואס איז פשט 'עול'? זאגט די גמרא: 'לא היה דוד ראוי לאותו מעשה אלא להורות תשובה ליחיד' - צו ווייזן אז מען קען תשובה טוהן. אט דאס איז פשט: 'הוקם עול' - אז ער האט אראפגענומען דעם עול פון תשובה. דאס הייסט, טאמער א מענטש פאלט אים אן שווער צו תשובה טוהן - ער איז מיואש, האט אים דוד המלך געוויזן אז מען קען תשובה טוהן - און מען קען בלייבן 'דוד מלך ישראל חי וקים'.

ווייטער, זאגט דער רבי: 'הוקם עול' - אז טאמער האט דער מענטש אן עול תשובה צו טוהן, עס דאכט זיך אים אז ער האט נישט קיין התעוררות, אדער - ווי קען ער תשובה טוהן, דאס הארץ איז דאך אים פארשטאפט? - אדער נאך סארטן מניעות - ווייל א מענטש וואס שפעטער ער טוט תשובה ווערט ער פארבינדן מיטן יצר הרע מיט נאך חבלים און מיט נאך - אזוי שטייט דאך פון רבינו יונה אין שיעורי תשובה^[יט]: אז מען זאל וויסן אז וואס שפעטער מען

טז. שמואל-ב כג, א.

יז. עי' רש"י שם: "ונעים זמירות ישראל - אין ישראל משוררים במקדש, אלא שירותיו וזמירותיו".

יח. עבזזה זרה ד:ה.

יט. שער שני, אות ל"ד.

טוט תשובה, גייט די תשובה שווערער, ווייל מען איז מער ביים בעל דבר אין האנט און ער לאזט נישט ארויס.

און עס איז דא פארשידענע סארטן מחשבות מיט חלישות דעת, מיט בלבולים, מיט כל מיני צדדים וואס דער בעל דבר ווייסט מיט יעדן איינעם ווי אזוי זיך אן עצה צו געבן ווי אים אפצוהאלטן מדרכי התשובה אז ער זאל נישט תשובה טוהן - אבער אז מען איז שוקד אויף תהלים, איז אפילו מען האט נישט קיין התעוררות - באקומט מען התעוררות, און מען באקומט דעם 'אייגענעם' התעוררות, א הייליגע התעוררות - לפי 'זיין' שורש נשמה! און דער רבי זאגט אז מען עפנט אים דעם טויער אז ער ווערט מקורב להשי"ת ווי עס דארף צו זיין! [כ]

אט דאס איז דער פשט: 'נאום הגבר הוקם עול' - ער האט אויפגעשטעלט דער 'עול התשובה'. דורך וואס? - זאגט דער רבי, דורך 'נעים זמירות ישראל' - דורך תהלים.

התקרבות לצדיקים

מען זעהט, רבי נתן זאגט - א מאמר פון רבי נתן'ען: אז מען דארף געפונען דעם רוח הקודש פונעם צדיק [כא]. דער רבי אליין האט עס

כ. עיין באוסף מכתבים (חלק ב' מכתב קל"ח) וז"ל: וכן צריך לחפש דרכים איך להתנהג בעת עליה ואיך בעת ירידה, כפי הבחינה המבוארת בדבריו הק' (לק"מ סימן ו') להיות בקי ברצוא ובקי בשוב, כי זה אחד מהדברים הכי קשים בעבודת השם, שאין בזה קו ודרך סלולה, כי אין אחד דומה לחברו לא בגופו ולא בנפשו, ומכש"כ לא במה שעובר על כל אחד ואחד לפי שרש נשמתו, וכן ע"פ סוד כל מה שעבר בכל גילגוליו הקודמים, וכן כל אחד ואחד הירידות והעליות עד אין קץ השייכות רק לו במידה שמדדו לו מלמעלה.

וצריכים להתייגע הרבה בעבודה ולהכניס כל הכשרונות בזה כדי למצוא הדרך הנכונה לפי שורש נשמתו שלו, ויתכן שהעצה לזה הוא להרבות באמירת תהלים ע"פ דרך רבינו הק', היינו למצא את מה שעובר עליו בתוך הביטויים הקדושים של דוד המלך עה"ש שאמרם ברוח הקודש בשם כל אחד ואחד מישראל עד סוף כל

געזאגט: עס איז דא אז מען פארט צו צדיקים - און זיי ווייסן נישט מיט וואס זיי קומען און זיי ווייסן נישט מיט וואס זיי פארן אוועק [כב]. איז רבי נתן זאגט אין ליקוטי הלכות, אז מען דארף זוכן דעם רוח הקודש פונעם צדיק. דאס הייסט, אז מען קומט צו א צדיק דארף מען זוכן דעם געפיל אין דעם אויבערשטן וואס ער האט, און דאס חיות פון השם יתברך וואס דער צדיק האט, און די הארה פון דער נשמה זיינעם.

ממילא, אז מען ווערט דורך דעם נתעורר - און מען נעמט עס אריין אין זיך און מען ווערט דערוועקט ווי עס דארף צו זיין, איז דער פשט: אָה, דו ביסט געווען ביים צדיק און דו ביסט אוועק מיט

הדורות (כמובא בסימן ע"ג ח"ב בלקו"מ), **כי כתב שם שעל ידי אמירת תהלים זוכים להכנס להשער של תשובה השייך לו ולאות מהשבט השייך לו.**

כא. ע"י בספה"ק ליקוטי הלכות הל' שלוחין ה"ה, באריכות, ושם בא"ד באות ד', וז"ל: "וכבר כתבנו מזה במקום אחר (ע"י ליקוטי הלכות ברכת הריח ה"ד, אות ל"ב) שרביז"ל קודם הסתלקותו שאז אמר זאת התורה הנוראה בראש השנה האחרון, ואז אחר אמירת התורה הנ"ל; הזהיר אותי ביותר לכתוב אזהרה הגדולה הזאת, שצריכין ליזהר בנפשו מאד מאד לבקש ולחפש הרבה אחרי הצדיק האמת שיש לו בחינת רוח הקודש. כי עיקר אמונת חידוש העולם שהוא עיקר היהדות נמשך על ידו דייקא וכו' וכנ"ל. וכמבואר מזה במקום אחר. וזה בחינת ספירה ושבועות זמן מתן תורתנו (ע"י בפנים). כי כבר כתבנו שצריכין ליזהר בזה מאד לבקש ולחפש אחרי צדיק אמיתי כזה. וכל אדם שבעולם מקטן ועד גדול צריך ליזהר בזה מאד כל ימיו לבקש ולחפש רבי אמיתי כזה".

כב. חיי מוהר"ן של"ה: "פעם אחת דיבר רביז"ל עם אנשי שלומנו ואמר להם, הלא כל הנחת רוח והתענוג שלי הוא רק כשאני רואה איזה דברי יהדות ועבודת ה' באחד מאנשי, הלא הפקרתי את עצמי ואשתי ובני היקרים, ורק בשביל זה. האם לא הייתי יכול להיות מפורסם ומנהיג שקורין (גוטער יוד) כמו כל המנהיגים שנוסעים החסידים אליהם ואינם יודעים על מה נוסעים, וחוזרים ושבים ובאים ואינם יודעים מה באים. אבל אני לא רציתי בכל זה, רק לקחתי עצמי לעסוק בזה להחזיר אתכם למוטב. הלא כשאני רואה איזה עבודת ה' בעניי שבעניים שהולך בכובע קרוע ומלבושים קרועים ומנעלים קרועים הוא יקר אצלי וכו'. בקשתי מאד מכם ה'יו אנשים כשרים כי זה כל ישעי וכל חפצי".

עפעס! מען איז אוועק מיט עפעס, דער מח איז געווארן מרומם, ער הייבט אן צו שפירן דעם אויבערשטן, דאס הארץ האט זיך דערוועקט צו השם יתברך - אט דאס הייסט אז מען האט איינגעקויפט א חלק פון דעם רוח הקודש פון דעם צדיק - און עס איז אריין אין מיר.

דאס איז דער טייטש: 'התקרבות לצדיקים!' - אז מען געפינט דעם רוח הקודש פון צדיק. עס איז דא א גאנצער שמועס אין ליקוטי הלכות פון דעם - אז מען דארף זוכן דעם רוח הקודש פון דעם צדיק [כג].

טאקע דער לשון הפסוק וואס עס שטייט: "רוח ה' דיבר בי, ומילתו על לשוני", איז טאקע פשט, אז דער תהלים איז א התלבשות פון א 'רוח הקודש גבוה מאד' אזוי ווי דער רבי זאגט, און דאס ליגט אין תהלים, און וויבאלד דאס ליגט אין תהלים, קען מען אין תהלים געפונען דעם רוח הקודש פון דוד מלך ישראל [כד], די אמונה פון דוד מלך ישראל, די דביקות פון דוד מלך ישראל! [כה]

כג. עיי"ש בספה"ק ליקוטי הלכות אות ו', מש"ש בזה"ל: "כי ידוע שאין האדם עומד וכו'. וכתבי: "לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד". מכל שכן וכל שכן שרוב ורוב מעשיהם אינם עולים יפה, בפרט בעתים הללו כאשר יודע כל אחד בנפשו, על כן צריכין תמיד לחפש ולבקש הרבה אחרי הצדיק האמת שיש לו בחינת רוח הקודש הנ"ל, כי בוודאי אין החיפוש והבקשה אחרי גוף הגשמי של הצדיק כי אם אחרי רוח הקודש שלו שעל ידי זה עיקר בירור המדמה, שזה תיקונו, וזה צריכין לחפש ולבקש תמיד...כי עיקר החיפוש הוא אחר הרוח הקודש של הצדיק כנ"ל".

כד. עיי" בספה"ק שיחות הר"ן אות צ"ח: "אמירת תהלים מעלה גדולה כאילו אמרם דוד המלך בעצמו. כי הוא אמרם ברוח הקודש, והרוח הקודש מונח בתוך התיבות וכשאומרם הוא מעורר ברוח פיו את הרוח הקודש עד שנחשב כאילו אמרם דוד המלך עליו השלום בעצמו. והוא מסוגל מאד לרפאות החולה להיות לו בטחון רק על השם יתברך, שעל ידי אמירת תהלים יושיעו ה'".

כה. עיי" בספה"ק ליקוטי הלכות הל' נשיאת כפיים ה"ה, אות ו', וזל"ש: "כי עיקר החיבור והדביקות מעולם הזה הגשמי להשם יתברך שהוא מרומם ונשגב מאד, בפרט מי שחטא ונתרחק מאד מאביו שבשמים הוא על ידי ניגון וזמרה שהוא בחינת כל השירות והתשבחות שאומרים להשם יתברך. ועל כן יסד דוד המלך עליו

דאס הארץ פון דער וועלט

דער רבי זאגט אין "סיפורי מעשיות" אין דער מעשה פון דעם דריטן טאג^[כז] (כדלהלן). דאס איז דאך ידוע, אז דער רבי האט געזאגט, אז אין סיפורי מעשיות רעדט ער פון אסאך צדיקים קדמונים. און דער רבי האט געזאגט: "אפילו ער ווייסט נישט 'נאָר' די מעשה (מהשבעה בעטלערס), איז ער א חידוש גדול! ווייל די מעשה רעדט פון צדיקים קדמונים!"^[כז] און מען זעהט אז יעדער פרט וואס דער רבי דערציילט - ער דערציילט א מעשה, און אין די מעשה איז פארמישט א צווייטע מעשה - אין יעדן פרט רעדט ער פון א אנדערער צדיק - ובפרט אין דער מעשה פון די זיבן בעטלערס.

איז דארטן ביים דריטן טאג איז דארט דא א [שטיקל], עס שטייט דארטן אזוי: די וועלט איז א 'קומה שלימה'. דאס הייסט, די וועלט האט א קאפ, מיט הענט, מיט פיס, מיט אלע רמ"ח אברים ושס"ה גידים. און די וועלט האט א 'הארץ', און דאס הארץ האט אויך רמ"ח אברים ושס"ה גידים - עס איז אויך א קומה שלימה. און דער רבי

השלום כל ספר תהלים שכלול מכל העשרה מיני נגינה, כמו שאמרו רז"ל... כי על ידי ניגון מדבקים ומחברים הלב להשם יתברך מכל מקום שהוא!".

כו. ספה"ק סיפורי מעשיות, מעשה י"ג - מהשבעה בעטלערס, עיי"ש.

כו. וזל"ש, בסוף המעשה: "אז איך זאל מער ניט וויסן קיין שום זאך. נאר די מעשה וואלט איך אויך א ווילד חידוש גיווען. ווארין די מעשה איז איין ווילד חידוש זייער. סע איז אין איר דא זייער פיל מוסר. און אסאך תורה. ווארין סע איז אין דער מעשה דא א סאך תורות. און זי שמוסט פון א סאך צדיקים קדמונים. פון דוד המלך ע"ה. ווארין דוד המלך איז גישטאנען אין עק וועלט. און האט גישריגן צו דעם קוואל וואס סע גייט ארויס פון דעם שטיין וואס אויף דעם בארג פנ"ל. אזוי ווי אין תהלים שטייט: "מקצה הארץ אליך אקרא בעטף לבי בצור ירום ממני תנחני" וכו'. די זאך פון דוד המלך. דאס קער צום דריטן טאג. ווארין דארט שמוסט פון דעם הארץ און פון דעם קוואל. אין דער מעשה איז פארהאנדין זייער זייער גרויסע סודות התורה. פון דעם אנהייב ביז אין אויסלאז. אלע מעשיות פון דעם ספר זענען דורך גרויסע סודות התורה. איטליכס ווארט און איטליכע זאך מיינט מען גאר עפעס אנדערש. און די מעשה איז גרעסער פון אלע".

זאגט, אז דער נאגל פון דעם פוס פון דעם הארץ איז הארציגער ווי אן אנדערער הארץ פון א צווייטן איבר.

על כל פנים, די וועלט האט א הארץ, און דאס הארץ איז פול מיט הארץ, און אפילו די אָדערן פון דעם הארץ איז הארציגער מער פון א הארץ פון א צווייטן איבר. און ביים סוף וועלט איז דא א בארג, און אויפן שפיץ פון דעם בארג איז דא א שטיין וואס פון דעם שטיין גייט ארויס א קוואל. און דאס הארץ (שעומד בקצה השני של העולם) בענקט צו דעם קוואל, און דאס הארץ בענקט אזוי צו דעם קוואל - אז דאס הארץ קען אויסגיין פאר בענקעניש. און דאס הארץ קען נישט לעבן נאר מיט וואס עס שטייט פון דעם קוואל, און דער גאנצער חיות פון דאס הארץ איז וואס ער שטייט און בענקט צו דעם קוואל!

שטעלט זיך די שאלה: אויב דאס הארץ בענקט אזוי שטארק צו דעם קוואל און דאס הארץ האט אזוי ליב דעם קוואל, פארוואס גייט דאס הארץ נישט צו צו דעם קוואל? זאגט דער רבי אזוי: אז דאס הארץ גייט טאקע צו דעם קוואל, נאר וויבאלד דער קוואל גייט ארויס פון דעם שפיץ בארג - איז ווען מען שטייט פון דערווייטנס זעהט מען נאך דעם שטיין, מען זעהט דעם קוואל - אבער אז מען שטייט נעבן בארג, אונטן, זעהט מען נישט דעם שפיץ פון דעם בארג, און ווען דאס הארץ זאל נישט זעהן דעם קוואל - גייט זי אויס. דערפאר קען דאס הארץ צו דעם בארג נישט ארויפגיין, און זי מוז אלעמאל שטיין פון דערווייטנס און בענקען צו דעם קוואל [כח].

כח. פירוש, "כשרוצה לילך ולהתקרב אל ההר, אזי אינו רואה השיפוע, ואינו יכול להסתכל על המעיין. ואם לא יסתכל על המעיין אזי תצא נפשו, כי עיקר חיותו הוא מן המעיין. וכשעומד כנגד ההר אזי הוא רואה ראש השיפוע של ההר, ששם עומד המעיין. אבל תיכף כשילך ויתקרב אל ההר אזי נעלם מעיניו ראש השיפוע, (וזה מובן בחוש) ואזי אינו יכול לראות את המעיין, ואזי תצא נפשו, חס ושלום. וכשזה הלב היה מסתלק, חס ושלום, אזי יתבטל כל העולם כולו. כי הלב הוא החיות של כל דבר. ובוודאי אין קיום בלא לב, ועל כן אינו יכול לילך אל המעיין. רק עומד כנגדו, ומתגעגע וצועק כנ"ל".

אוודאי איז דא דא א רעיון נפלא אין דער עצם זאך, אבער לענין - די גאנצע זאך וואס שטייט אין דעם דריטן טאג פונעם דריטן בעטלער אין דער מעשה - זאגט דער רבי דא, אז דער דריטער טאג איז מרמז אויף דוד המלך. דער רבי ברענגט אראפ א פסוק^[כט]:
"מִקְצֵה הָאָרֶץ אֵלֶיךָ אֶקְרָא בְּעֶטְף לִבִּי בְּצוּר יְרוּם מִמְּנֵי תַנְחִנִּי" - ברענג מיר צו צו דעם קוואל וואס גייט ארויס פון דעם צור.

על כל פנים, קומט דאך אויס, אז דוד המלך טאקע איז געווען דאס הארץ פון דער וועלט! ממילא קען טאקע זיין, אז א מענטש איז דבוק אין ספר תהלים קען ער באקומען אזא מין הארץ צו השם יתברך! און אז מען ווערט א פרט פון דעם הארץ - איז מען הארציגער אפילו מער ווי פון א הארץ פון אנדערע, ווייל מען ווערט א חלק פון דעם הארץ!^[ל]

דו ביסט מיין לעבן

מען זעהט טאקע, דער זוהר הקדוש^[לא] פרעגט א קשיא (עה"פ):
"נִפְשֵׁי אֹיֲתִיךָ בְּלִילָה"^[לב] - עס וואלט געדארפט שטיין נפשי 'אֹתָהּ' בלילה - נישט 'אֹיֲתִיךָ'? ווען ער זאגט ווען 'אני' - ער זאגט דאך

כט. תהלים סא, ג.

ל. עיין בתהלים 'ישועות אשא' (ס"א ג') וז"ל: דוד המלך ע"ה אמר **"מקצה הארץ אליך אקרא בעטוף לבי"**, דהיינו אפילו אם אדם נמצא בתכלית הריחוק מהקדושה בבחינת **'מקצה הארץ'** גם אז צריך האדם לקרוא אל השי"ת, כי "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת". ודוד המלך ע"ה אמר את כל מזמורי התהלים בשם כל ישראל, דהיינו עבור כל אחד מישראל אפילו למי שהוא רחוק ביותר ממחנה הקדושה. והוא המורה דרך לכל הנדחים הנמצאים בבחינה של **'מקצה הארץ'** להחזיר אותם אל הקדושה על ידי כוח התפילה והבקשה, כי כל מזמורי התהלים נאמרו ברוח הקודש גבוהה כזו עד שנכללים בהם כל נשמות ישראל עם כל מה שיעבור עליהם עד סוף כל הדורות.

לא. זוה"ק אחרי דף סו:

לב. ישעי' כו, ט.

'נפשי', נפשי (בפני עצמו) זאגט ער דאך מיט א לשון נסתר - וואלט ער געדארפט זאגן "נפשי אוותה", פארוואס שטייט "אוותיך"? זאגט דער זוהר: אז דוד המלך האט אזוי ליב געהאט דעם אויבערשטן - אז ער האט געזאגט: רבונו של עולם! דו ביסט מיין נפש! דו ביסט מיין לעבן! אז דו ביסט מיין לעבן - דאס איז נפשי! דער אויבערשטער איז נפשי. 'אוותיך' - הייסט, איך לעב פון דיר. איז ממילא, וויבאלד נפשי איז דער אויבערשטער, פאסט צו זאגן אַוִיתִיךָ.

קומט אויס, אז דאס איז טאקע א געוואלדיגער רכוש וואס דער אויבערשטער האט אונז געהאלפן און ער האט אונז איבערגעלאזט א ספר תהלים, און מען קען צעפלאקערן דאס הארץ צום אויבערשטן און דערוועקן דאס הייליג הארץ - יעדער איינער 'זיין' הייליג הארץ 'לפי שורש נשמתו', ווייל דוד איז געווען א 'נשמה כוללת' - און מען קען דאס האבן, עס איז א געוואלדיגער רכוש. מען זוכט אמאל סגולות ברוחניות ובגשמיות 'עד סוף העולם' - אין תהלים איז דא אלע סגולות!

אלע סארטן סגולות

ביי דער מעשה "מחיגר"^[לג] איז אויך דארטן דא א בוים וואס יעדעס בלעטל פון דעם בוים און יעדעס ביסל פון דעם בוים האט אין זיך אן אנדערע סגולה. און דער רבי זאגט אויך טאקע דארטן, אז מען גראבט ארום דעם בוים. דער בוים האט אסאך שונאים, אסאך שדים, און אסאך רוחות, וואס זיי אלע ווילן מכלה זיין דעם בוים און חרוב מאכן דעם בוים, מען לאזט נישט צוקומען וואסער צו דעם בוים; על כל פנים, אזוי איז מיט דעם בוים. האב איך געהערט פון רבי שמואל הורוויץ^[לד], אז דאס איז דער סוד פון דוד המלך, פון

לג. מעשה ג' מספה"ק "סיפורי מעשיות".

לד. ה"ה הגה"ח רבי שמואל ב"ר ישעי הלוי הורוויץ זצ"ל, נולד בצפת ט"ז שבט שנת תרס"ה לאביו הרה"צ רבי ישעי זצ"ל מח"ס עדן ציון, בשנת תרפ"ב החל להתקרב

דעם תהלים - דער תהלים האט אין זיך די אלע מיני סארטן סגולות!
- און דאס איז טאקע אזוי למעשה.

עס גייט נישט!

עס שטייט פון רבי צדוק פון לובלין^[לה], אז דוד המלך איז דער שורש פון די צדיקים פון 'צדיק ורע לו'. און למעשה איז דאך אזוי - עס איז דאך בעיקבתא דמשיחא, עס איז דא א געוואלדיגע הסתרה, און אז מען בארעכנט זיך, זעהט מען אזויפיל זאכן וואס עס גייט נישט, עס גייט נישט, עס גייט נישט - דעם אין לערנען, דעם אין דאווענען, דעם אין גשמיות'דיגע זאכן - עס גייט נישט! **ממש מען מאטערט זיך און מען ווייסט נישט 'וואס', עס איז כמעט א בחינה אזוי ווי עס שטייט אין תהלים^[לו]: "בְּאַרְחַז זֶה אֶהְלֵךְ טָמְנוּ פֶּחַ לִי" - ווי איך ריר זיך! "מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי" - מען ווייסט נישט וואס דא וועט זיין!**

די גמרא זאגט^[לז] אויף דעם פסוק^[לח]: "רַבִּים לַחֲמִים לִי מְרוֹם" - אזוי ווי א מענטש האט 'צרים למטה', האט א מענטש 'צרים למעלה'. איז פשוט, עס איז דא קטרוגים אויף דעם מענטשן. און אמאל איז דא אזויפיל סארטן מניעות וואס וואו מען רירט זיך - איז "טְבִיעֵתִי

לדרכו של רביז"ל, ע"י ספרי רביז"ל ותלמידיו שנזדמנו לידו, היה עובד ה' ידוע, תמיד דבוק בהשי"ת בתמימות ובישרות, היה הולך ברחוב ומדבר להשי"ת כל עת, והיה למדן גדול, ובעל השגות אלקות ומקובל נפלא, מסוגל היה לשבת בציון הרשב"י עשר שעות רצופות בתפילה ובדבקות בלי הפסק, חיבר ספר 'מי שמואל' אשר בו מתאר בעיקר סדר התקרבותו לרביז"ל עם כמה קישויים ומניעות רבות, נסתלק י"ב אדר שנת תשל"ב לפ"ק, ומנו"כ בהר הזיתים בירושלים עיה"ק תובב"א.

לה. ע"י בספה"ק "סידורו של שבת" השורש השישי ענף ג', אות י"א.

לו. קמב, ד.

לז. סנהדרין מד:

לח. תהלים נו, ג.

בִּיּוֹן מְצוּלָה וְאִין מְעַמָּד" [לט], עס איז אן ענין כמעט פון 'צדיק ורע לו', חס ושלום.

דערפאר טאקע - דאס איז די עצה, דאס איז דער ארבעט פון תהלים! דוד המלך האט געמאכט פון אלע ירידות, התקרבות, און פון אלע ירידות האט ער געמאכט עליות!

נישט געהאט קיין לעבן

און מען זעהט טאקע ווי ווייט: דוד המלך האט אינגאנצן נישט געהאט קיין לעבן, ער האט אינגאנצן נישט געהאט קיין לעבן, ער האט נישט געהאט קיין מזל פון קיין לעבן. פארוואס? ווייל ער איז געווען - [חז"ל] זאגן - 'היה ראוי להיות נפל' [מ]. און מען זעהט טאקע, (אז מען האט אים) פיינט געהאט בשעת ער איז נאך געווען במעי אמו [מא].

ישי (אבי דוד) איז געווען אזא גרויסער מענטש, ער איז געווען פון די גרעסטע מענטשן אין דער וועלט [מב]. די גמרא זאגט [מג], אז ישי

לט. תהלים סט, ג.

מ. עי' ילקוט שמעוני בראשית רמז, מא.

מא. עיין באוסף מכתבים (חלק ב' מכתב צ"א), וז"ל: והנה על דוד מלך ישראל חלקו עליו בעוד שהי' ברחם אמו, כי ישי אבי דוד הי' פרוש מאשתו וחשב לישא שפחתו ולשחררה אח"כ על תנאי, כדי לטהר זרעו מהחשש אמון וגם העמונית מואב וגם מואבית, ואח"כ ישחרר את זרעו מהשפחה זו, אמו של דוד ידעה כל זאת ונתחלפה עם שפחתה (כמובא כל זה בילקוט המכירי על תהלים קי"ח כ"ב) וישי וגם בניו חשבו על דוד בעודו ברחם אמו שהוא ממזר, פרשו ממנו, ולא אכלו אתו אחיו, ואביו עזבו תמיד עם הצאן, ובעת הביא כל בניו אל שמואל לא הביא את דוד וכו'. ועיי"ש עוד באריכות האיך שכל ימי חיו של דוד היה לו רדיפות, והמקרובים של דוד היו אלו שהיו להם נושים ומרי נפש ובני בליעל, ואילו רוב צדיקי הדור היו מהחולקים עליו, ולמעשה כל המהרהר אחר דוד מלך ישראל אין לו חלק באלקי ישראל, וכל תיקונינו וכל תיקון מלכותו יתברך עדי עד, תלוי בדוד מלך ישראל חי וקים.

מב. עי' גמ' שבת נה ע"ב, שישי היה מהארבעה שמתו בעטו של נחש.

מג. ברכות נח.

איז געווען 'נכנס באוכלוסא ויוצא באוכלוסא' - אז ישי פלעגט ארויסגיין אונטערוועגנס, פלעגן אים נאכגיין שישים רבוא מענטשן, און אז ער איז געקומען - פלעגן אים מקבל פנים זיין שישים רבוא מענטשן - 'ואין אוכלוסא פחות משישים רבוא!' - ער איז געווען פון די גרעסטע מענטשן אין דער וועלט. און אז שמואל הנביא זאגט אים אז איינע פון דייע קינדער איז מלך ישראל, האט ער געבראכט אלע קינדער - דוד'ן האט ער נישט געבראכט [מד].

דאס איז געווען "אַבְן מְאָסוּ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה" [מה]. אזוי ווי עס שטייט טאקע, אז ער האט אלע קינדער (געבראכט) - און ער (דוד) איז געווען מאוס ביי אלעמען - ביים טאטן און ביי די קינדער. און שמואל האט אים געזאלבט פאר קייסער - דאס איז מלך ישראל.

עס איז געווען אזוי - דוד האט געזאגט: "אֹדֶךָ כִּי עֲנִיתָנִי וְתָהִי לִי לְיִשׁוּעָה" [מו], און ישי האט געזאגט: "אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה", און די ברידער האבן געזאגט: "מֵאֵת ה' הִיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאָת בְּעֵינֵינוּ", און שמואל האט געזאגט: "זֶה הַיּוֹם עָשָׂה ה' נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ" [מז] [מת].

מד. עי' שמואל-א טז.

מה. תהלים קיח, כב.

מו. שם כא.

מז. עי' גמ' פסחים קיט.

מת. עיין באוסף מכתבים (חלק א' מכתב נ"א) וז"ל: לפני כמה זמן נכנסתי לחנות של ספרים, ופתחתי ספר וראיתי החרמות שהיו על כת החסידים בימי הבעש"ט זי"ע, וממש נשתוממתי מאד מהחתימות שראיתי שם מגדולי עולם.

אבל בא וראה עד כמה אפילו דוד המלך הי' נעלם, כי אביו ישי בהביאו את כל בניו לפני שמואל, לא עלה בדעתו כלל להביא גם את דוד, כפי הנראה מהפסוקים (שמואל א ט"ז), ולאחר מכן בעת ששמואל משח אותו אמר ישי: "אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה" (תהלים קי"ח כ"ב).

אבי מורי (שליט"א) [זצ"ל] אמר לי שיש איזה מאמר חז"ל שכמה מאות שנה אחר דוד המלך ע"ה עוד סרבו מתנגדיו להכניס את ספר התהלים בתוך הכ"ד ספרים, וגם

ער האט נישט געהאט אינגאנצן קיין לעבן. וואס הייסט ער נישט געהאט אינגאנצן קיין לעבן, פארוואס האט מען אים כסדר געוואלט הרג'ענען? פארוואס וויל מען אנדערע נישט הרג'ענען? ווייל אז איינער האט נישט קיין לעבן, וויל מען אים דער'הרג'ענען.

תפילה איז מיין לעבן

דאס ווערט דאך געבראכט: אז אדם הראשון האט אים געגעבן זיבעציג יאר – ער האט נישט געהאט קיין לעבן. וואס איז פשט אז ער האט אים געגעבן זיבעציג יאר? צוגעגעבענע לעבן קאסט זייער טייער. עס שטייט ביי חזקיהו מלך יהודה: **"וַיִּבֶן חֲזַקְיָהוּ בְּכִי גָדוֹל"** [מט], [ער איז געווען דער צדיק הדור] – ער האט געוויינט, האט מען אים צוגעגעבן פופצן יאר. פופצן יאר איז זייער אסאך, ווייל א מענטש לעבט וויפיל דער מזל איז אים מחייב. עס איז דא אמאל א מענטש וואס ער האט געלעבט זעכציג יאר – און ער האט געלעבט אסאך, ווייל ער האט געדארפט לעבן פארציג-פופציג יאר – און ער האט געלעבט זעכציג. און אמאל איז דא איינער וואס ער לעבט זיבעציג – און ער לעבט ווינציג, ווייל ער וואלט געדארפט לעבן ניינציג – און מען האט אים צוגענומען צוואנציג יאר.

זיבעציג יאר גיבט מען נישט אזוי גיך, צוגעגעבענע לעבן קאסט אסאך. עס נישט פשט אז אדם הראשון האט אים צוגעגעבן זיבעציג יאר, נאר אים האט מען געוואלט הרג'ענען ווייל ער האט נישט

מהגמרא (מו"ק ט' ע"א) משמע שאחר שאמר שלמה הכ"ד רננות ולא נפתחו השערים, עד שאמר 'זכור לדוד עברך', ואז נהפכו פני שונאי דוד כשולי קדירה – משמע שגם אז עוד היו לו מתנגדים.

ויש לי המון דוגמאות וענינים על זה. והעיקר הוא מה שצריך לדעת הלכה למעשה. דהנה במסכת שבת (ק"ח ע"א) מפרש רש"י, שחבלי משיח זה 'קטגוריא בין תלמידי חכמים', משמע שצריכים להזהר שלא להכניס את הראש להתבלבל מזה, כי זה מטריד ומפריד מאד.

געהאט קיין לעבן, האט ער מתפלל געווען, האט דער אויבערשטער געהאט פון וואנעט אים צו געבן לעבן, האט ער גענומען די איבריגע יארן פון אדם הראשון, ווייל ער איז געווען שטארק נכלל אין אדם הראשון, ער איז געווען א חלק פון אדם הראשון - און ער האט אים געגעבן. און אז דאס האט זיך אים געענדיגט, האט מען אים ווייטער געוואלט הרג'ענען, האט ער ווייטער מתפלל געווען, האט אים דער אויבערשטער ווייטער געגעבן - צו א האלב יאר, צו א פערטל יאר, צו אנדערהאלבן יאר. דערנאך האט מען אים ווייטער געוואלט הרג'ענען, האט ער ווייטער מתפלל געווען, האט אים דער אויבערשטער ווייטער געגעבן לעבן. איז במשך זיינע יארן האט ער אויסגעבעטן זיבעציג יאר.

דאס איז פשט "תְּפִלָּה לְאֵל חַיִּי"^[2] - מיין לעבן איז תפילה!^[נא] איך האב נישט קיין לעבן, דער אויבערשטער איז מיין לעבן! איך בעט - און ער גיבט מיר לעבן! "חַיִּים שָׁאֵל מִמֶּךָ נְתַתָּה לּוֹ"^[נב]^[נג].

ג. תהלים מב, ט.

נא. עי' בספה"ק ליקוטי מוהר"ן סי' ט', אות א'.

נב. תהלים כא, ה.

נג. עיין בתהלים 'ישועות אשא' (מ"ב ט) וז"ל: תפילה לאל חיי. בליקוטי מוהר"ן (סימן ט) כותב רבינו: 'עיקר החיות מקבלים בהתפילה, כמו שכתוב 'תפילה לאל חיי'. ובשביל זה צריך להתפלל בכל כוחו, כי כשמתפלל בכל כוחו ומכניס כוחו באותיות התפילה, אזי נתחדש כוחו שם בבחינת (איכה ג) 'חדשים לבקרים' [כלומר איך מתחדשים, ע"י] 'רבה אמונתך' - על ידי תפילה, כי אמונה היא תפילה, כמו שכתוב (שמות י"ז) 'ויהי ידיו אמונה' ותרגומו 'פרישן בצלוי'.

וכאמור שאמונה ותפילה מחזקים זה את זה; שמצד אחד מחוייב האדם להתחזק באמונה חזקה, צלולה ובהירה, שהכל נעשה מהשי"ת, אין בלתו, והשפע נמשך רק ממנו, וכי הוא משפיע שפע לכל אחד ואחד, ונותן לו את כל הצטרותו תמיד בכל יום ויום ובכל עת ובכל שעה, ובידו לגדל ולחזק לכל, והוא אדון המושיע, ורב להושיע, ומלכותו בכל משלה - עד שמרוב האמונה נפתח הפה בתודות, בברכות ובהודאות להשי"ת לשמו הגדול והנורא, וגם הוא מתפלל ומשיח תמיד את כל אשר עם לבנו להשי"ת, כי האמונה הבהירה לבדה היא פותחת את הפה

איבערדרייען אלע ירידות אויף עליות!

זעהט מען דאך ווי ער האט מהפך געווען - אז פון דעם וואס איז געווען 'ראוי להיותו נפל' - ער האט נישט געהאט אינגאנצן קיין יארן, למעשה האט ער געלעבט זיבעציג יאר - און (עס איז געווארן) "דוד מלך ישראל חי וקיים!" קומט אויס, דווקא דער וואס האט נישט געהאט קיין לעבן, אויף דעם זאגט מען: דוד מלך ישראל חי וקיים!

קומט אויס, דאס איז דער לימוד פון דוד'ן - מאכן פון אלע ירידות, עליות! עס איז טאקע דא א זוהר^[נד]: "לית נהורא אלא מגו חשוכא". דאס הייסט, דווקא פון דער חושך - וואס א מענטש ווערט מקורב צום אויבערשטן מיטן חושך, מיט דעם שאפט ער דעם אור! 'לית מתוקא אלא מגו מרורא' - אלע מתיקות קומט דווקא דורך מרירות אז דער אייבערשטער העלפט! און דאס איז טאקע דער לימוד פון דוד'ן.

עס איז דא א הלכה אין ליקוטי הלכות, אין הלכות אונאה הלכה ג' - רבי נתן רעדט דארטן ארום: אז אלעס וואס עס שטייט אין די תורה - אלע עליות מיט ירידות, גייט אריבער אויף יעדן מענטשן 'על כל אחד ואחד מישראל'^[נה]. זאגט רבי נתן, אז עס איז

בתפילה והודיה להשי"ת, ומאיך גיסא, אי אפשר להחיות ולחזק את האמונה רק על ידי תפילה והודיה.

נד. תצוה קפד.

נה. עיי"ש, באות א', וז"ל ש: "כי כל אחד מישראל כלול מכל התורה וצריך שיעברו עליו כל המלחמות וכל הגליות בחינת גלות מצרים וגאולתה ושאר כל הגליות וגאולתן ומלחמת עמלק ומלחמת ל"א מלכים ושאר כל המלחמות שהיו על ישראל המבוארין בכל התנ"ך, הכל צריך לעבור על כל אחד ואחד מישראל עד שזוכה לבחינת גאולה שלמה שהיא בחינת גאולה שאין אחריה הפסק, דהיינו כשזוכה לקבוע עצמו בדרך הקודש בקביעות גדול כיתד חזק בל ימוט לעולם וזוכה להתקרב לה' יתברך באמת כראוי, וגואל נפשו מכל התאוות ומכל הבלי עולם הזה לגמרי בבחינת גאולה שלימה שאין אחריה הפסק שזהו עיקר הגאולה בפרטיות אצל כל אחד ואחד מישראל, כמובא בשם הבעל שם טוב ז"ל בחינת קרבה אל נפשי גאלה".

דא צוויי סארטן תשובות: תשובתו של משה, ותשובתו של דוד. 'תשובתו של משה' 'וגאולת משה' - איז וואס ער נעמט ארויס אידן פון מ"ט שער טומאה און ער ברענגט זיי צו צו קבלת התורה - דאס איז גאולת משה. און גאולת דוד איז נאכדעם - נאך קבלת התורה, ווען עס קומט די סיטרא אחרא און ער מאכט אלע סארטן קטרוגים, און ער רעדט איין אויף אן עגל, און אויף "ניתנה ראש ונשובה מצרימה" - אלע סארטן איבערגייעכץ - ערשט איז גאולתו של דוד [נז] [נז].

- און אז מען ווייסט דער סוד פון דוד'ן, האלט מען זיך אין השם יתברך לעולמי עד ולנצח נצחים! דאס איז דער לימוד פון דוד'ן - צו

נו. וזל"ש בקיצור ע"פ ספה"ק השתפכות הנפש, אות פ"ו: "אמרו רז"ל: גאולה הראשונה היה אחריה הפסק אבל גאולה אחרונה לא יהיה אחריה הפסק. כי גאולה ראשונה הוא בחינת תורה, כי אז זכו ישראל לקבל את התורה וגאולה אחרונה הוא בחינת תפילה שזה עיקר בחינת דוד ומשיח זה כל ענין החמשה ספרים שבתהלים שהם כנגד חמשה חומשי תורה כי כל תפילותיו של דוד שהוא ספר תהלים שכלול מכל תפילות ישראל הכל הוא רק בשביל שיזכה לקיים את התורה בשלימות, ורק על ידי זה זוכין לגאולה שלמה שאין אחריה גלות."

נו. עי' בספה"ק ליקוטי הלכות הל' קריאת שמע ה"ה, אות י"ז: "וזה שאומרים רות בשבועות, כי עיקר קדושת שבועות, שהוא יום החמשים, זוכין על ידי מ"ט ימי הספירה, שהם בחינת מ"ט אותיות השבטים, בחינת מ"ט שערי תשובה, בחינת מ"ט אותיות שבקריאת שמע וכו'. שכל זה כולל ספר תהלים, כמבואר בהתורה הנ"ל בסימן ע"ג וכו"ל. ועל כן אומרים רות שמדבר משלשלת היוחסין מתחילת הולדת דוד המלך, שהוא משיח, שחיבר ספר תהלים שכולל כל הנו"ן שערים, שהוא בחינת קדושת שבועות כנ"ל. אשר על שם זה נקראת בשם רות, על שם שיצא ממנה דוד שחיבר ספר תהלים שר"ה להקדוש ברוך הוא בשירות ותשבחות, כמו שאמרו רז"ל (ברכות ז), כי עיקר קדושת שבועות, שהוא יום החמשים, שהוא בחינת קבלת התורה מחדש בכל שנה ושנה, הוא על ידי בחינת דוד, שהוא בחינת משיח, שהוא בחינת ספר תהלים, שעל ידי זה נזכה לשוב להשם יתברך ולקיים את כל דברי התורה, שזהו עיקר קבלת התורה בכל שנה, כי לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה, שהוא קיום התורה שזוכין על ידי אמירת תהלים וכו"ל."

מחזק זיין אלע מיני סארטן נופלים, און מאכן פון אלע מיני ירידות, עליות! [נח]

'תהלים זאגן' ווערט נישט אן קיין צייט

דער אמת איז טאקע, מען דארף דאך האבן אזויפיל סייעתא דשמיא, אזויפיל סייעתא דשמיא. איך האב נישט לאנג געלערנט אין "עץ חיים" (להאריז"ל) דעם שער 'קליפת נוגה' - אז עס איז דא א

נח. עי' בליקוטי הלכות הל' אונאה, שם בהמשך, וז"ל: "דוד הוא בחינת כלליות התפילה שבני ישראל הכשרים מתפללים לה' יתברך שיזכו לשוב אליו באמת, כי הוא נעים זמירות ישראל, וכל התפילות נקראין על שמו, כי כל ספר תהלים שחיבר דוד המלך עליו השלום נתייסד על ענין זה שנוכה לשוב אליו יתברך מכל הנפילות שבעולם, כי אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לעמוד נגד הבעל דבר כי אם על ידי תפילה שעל ידי זה זוכין לכל העצות ולכל אופני הישועות, לזכות לצאת מגלות נפשו ולהתקרב אליו יתברך".

גם עי' בספה"ק ליקוטי הלכות הל' ברכת השחר ה"ה, אות ס"ב, וז"ל בא"ד: שלשת הצדיקים האלו שהם בחינת 'יוסף' 'משה' 'דוד' שנסתלקו ברעוא דרעוין בבחינת עת רצון וכו' כנ"ל, הם עושים בחינת שלשה תיקונים. אחד - להעלות ולחזק את הכשרים עדיין שלא יפלו שלא יסורו חס ושלום בבחינת וסרתם ועבדתם וכו', רק יתחזקו תמיד ברצון חזק להשם יתברך וכו', וזה בחינת יוסף וכנ"ל. שני - הוא בחינת משה שמוסיף עוד להעלות אותן שכבר נפלו למקום שנפלו להעלותם ממש וכו'. שלישי - הוא בחינת דוד שהוא עיקר בחינת משיח ביותר בחינת משיח בן דוד שהעיקר הוא לגמור הגאולה בכלל ובפרט, דהיינו שגם אותן שכבר העלה משמד לרצון וכו' - שצריכין לחזקם שלא יפלו עוד בכל מה שעובר עליהם וכו', שעל ידי זה יגמור הגאולה וכו'".

גם עי"ש מקודם מה שכותב שם, בזה"ל: "וזה בחינת דוד שהוא עיקר בחינת משיח שיהיה בן דוד שהיה לו מלחמה גדולה עם מצח הנחש בחינת גלית כמו שמבואר שם, שעתה עיקר התקוה על ידו שהוא לוחם עם מצח הנחש שלא ירפה את אמונת הרצון שמשם כל הנפילות חס ושלום רק לחזק את כל אחד ואחד איך שהוא בכל יום ויום שיתחזק מחדש בכל יום ברצונות חזקים להשם יתברך אפילו אם עבר עליו מה שעבר... והוא עוסק בזה לחזק את הרצון בכל פעם בתיקונים נפלאים עד שמאיר הרצון הקדוש בכל אחד איך שהוא עד שמעלהו בכל פעם מספיקות וכו', שגם זה הוא בחינת שמעלה משמד לרצון כנ"ל, והוא גמר ויגמור".

טומל אויף דער וועלט, אזויפיל עירוב טוב ורע! אזויפיל עירוב טוב ורע! עס איז דא 'רע' אין דעם 'טוב' - און עס איז דא 'טוב' אין דעם 'רע', וואס פון דעם נעמט זיך אזויפיל ספיקות מיט בלבולים אז מען ווייסט נישט וואס מען טוט; אין וואס מען טוט איז דא ספיקות, עס איז נישטא קיין איין דבר ברור! און בפרט היינט בזמן הזה - יעדע זאך איז ספיקות! יעדע זאך איז בלבולים! וואס מען גייט אלץ טוהן - איז "באורח זו אהלך טמנו פח לי" - דאס אלץ נעמט זיך פון דעם 'עירוב טוב ורע!' [נט]

ממילא מוז מען דאך האבן א סייעתא דשמיא פון השם יתברך, און דער עיקר וואס גיט סייעתא דשמיא - איז תפילה! מען בעט זיך אויס ביי השם יתברך! און אז מען בעט, העלפט דער אויבערשטער! מען דארף גלייבן אז ווען מען זאגט תהלים 'לשם תשובה', 'לשם סייעתא דשמיא' - ווערט מען נישט אן קיין צייט, ווייל נאכדעם אז

נט. עי' בספה"ק ליקוטי הלכות הל' ראש חודש ה"ז, אות ד'-ה', וזל"ש: "כי זה מובן לכל משכיל שחלוקת והסתרת העצה זה קשה מכל הצרות והיסורים שבעולם, כי בוודאי אין שום צער וצרה וצוקה שלא תמצא עצה להינצל ממנה, אך עיקר הצרה, רחמנא לצלן, הוא מה שנעלם ממנו ואינו יודע העצה איך להנצל ממנה. ...אך עיקר הצרה והיסורים מחלוקת העצה הוא בענין התקרבות לה' יתברך מכל המקומות שנדח לשם בעונותיו הרבים, כי חוץ מזה הכל הבל, ואם ירויח ואם לא ירויח ממון, איך שיהיה יבלה ימי חייו וישוב אל העפר כשהיה, אבל חלוקת העצה בענין קדושת יהדותו, שזה תכליתו הנצחי, זה עיקר הצרה הגדולה מהכל, כמובן היטב לכל המסתכל על סופו ותכליתו האחרון. ...כי עכשו בעונותינו הרבים בעומק הגלות הזה שנתארך מאד ירדנו מאד בעונותינו הרבים בבחינת ותרד פלאים עד אשר אבדה עצה מבנים. וכמו שצעק דוד על זה: "עד אנה אשית עצות בנפשי" וכו'. וכתוב: "אבד מנוס ממני" וכו'. כי הסטרא אחרא, שמשם היצר הרע, משתטח ומתפשט על כל אחד מאד מאד לארכו ולרחבו. ובכל מה שרוצה להתקרב לה' יתברך מתפשט כנגדו מאד עד שנדמה שכמעט אפס תקוה, חס ושלום. וכמו שכתוב: "רשת הכינו לפעמי" וכו'. וכמו שכתוב: "בארח זו אהלך טמנו פח לי" - שבכל דרך ואורח ונתיב שרוצים לילך להתקרב לה' יתברך טומנים שם פחים ללכדו, חס ושלום. ומחמת זה עצתו חלוקה תמיד שאינו יודע לתת עצה לנפשו איך למלט נפשו מבאר שחת מטיט היין כזה. וכמו שצעק דוד: "טבעתי ביון מצולה ואין מעמד" וכו'.

מען טוט דער זאך, האט מען סייעתא דשמיא אויף דער זאך! איך האב זיך איינגעשפּאַרט אסאך צייט! ווייל די זאך גיט סייעתא דשמיא^[ס].

עס שטייט אין (ספה"ק) "שערי אורה", אז עס איז דא אזויפיל קליפות אויף דער וועלט - שדים מיט רוחות מיט לולים - פון דער ערד ביזן הימל איז פול מיט רוחות. און דאס מאכט אן פאר אלע מענטשן די אלע הרהורים רעים מיט אלע ספיקות מיט אלע בלבולים, אז כמעט מען איז איינגעשטעלט, מען איז איינגעשטעלט!

תפילה איז נישט נסים

ווי אזוי האט ער נאר געזאגט: אלץ ליגט אין תהלים! דוד המלך זאגט אין תהלים: "תוֹצִיאֵנִי מִרְשֶׁת זֶה טָמְנוּ לִי"^[סא]. ווער ווייסט וויפיל רשתות (- נעצן) שטייט אונטער א מענטשן - און ער ווייסט גארנישט! זיי מקדים 'תפילה!' בעט! בעט השם יתברך!

ס. עי' בספה"ק ליקוטי הלכות הל' ראש חודש ה"ה, אות ד': "התפילה, שהיא בחינת אשת חיל, כשהוא בשביל יראת ד' לזכות ליראתו יתברך - היא תתהלל, כי זה עיקר שלימות התפילה. וזאת התפילה היא שוה עם התורה וגבוה ממנה, כי עיקר הכוונה בלימוד התורה הוא לקיים את התורה, כי לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. וזהו כוונתו בתפילתו שמבקש ליראה את ד' ולקיים את התורה. נמצא, שהתורה והתפילה שניהם שווים בקומתם. ואף גם התפילה גבוה יותר, בבחינת אשת חיל עטרת בעלה, בחינת ראשית חכמה יראת ד', דהיינו התפילה, שהיא בחינת אשה יראת ד', דהיינו מה שמתפלל על היראה היא ראשית חכמה, כי הוא למעלה מהחכמה, שהיא התורה. כי תפילה כזאת היא עיקר קיום התורה, כי עיקר התורה היא המעשה שזוכין על ידי תפילה זאת, כי לא המדרש הוא העיקר וכו' כנ"ל, כי הכל בידי שמים, שהוא התורה בחינת זעיר אנפין שנקרא שמים כידוע, חוץ מיראת שמים, אבל על ידי תפילה יכולין לזכות ליראת שמים, שזהו בחינת כל ספר תהלים שיסד דוד המלך, עליו השלום, שכולו תפילות לזכות ליראת שמים ולעבודתו יתברך כאשר יבואר לפנינו בעזר ה'".

עס איז דא א מהרש"א אין קידושין, אין דף כ"ט ע"ב (על מה שאמרו חז"ל:): **"מי שעושיין לו נס, מנכין לו זכיותיו"**. קומט אויס, אז אויב פאר א מענטש פאסירט א נס, ווערט ער ארעם. מצד אחד - האט ער געהאט א נס, ומצד אחד - ווערט ער ארעם - דער אויבערשטער האט אים מנכה געווען פון זייע זכיות, ווייל אז ער האט געהאט א נס איז דאך פשט אז עס איז געווען אויף אים א קטרוג אז ער האט געדארפט גע'הרג'עט ווערן - צו אן אנדערע זאך, און אז דער אויבערשטער האט אים מציל געווען, איז האט ער אים אראפגערעכנט פון זיינע זכיות. זאגט דער מהרש"א: דאס איז אן תפילה - אבער אויב עס איז מיט תפילה, איז דער אויבערשטער נישט מנכה קיין זכיות!

קומט אויס, אז מען דארף אלעמאל מקדים זיין תפילה און מתפלל זיין! רש"י זאגט^[סב] (עה"פ): "שְׁמַרְנֵי אֶ-ל כִּי חֲסִיתֵי בְךָ" - זאגט רש"י: דאס איז געווען לָמוּד בפי דוד לומר, עס איז כסדר געווען שגור בפיו צו זאגן די ווערטער - 'גיב אכטוג אויף מיר, רבוננו של עולם!'

דערוועקן די אמונה

און בכלל די אמונה - די אמונה וואס מען האט פון (זאגן תהלים) - **עס דערוועקט זיך א געוואלדיגע אמונה!** ווייל תהלים איז א רוח הקודש וואס ער האט גערעדט צום אויבערשטן אליין מיט א געוואלדיגע המלכה און ממליך געווען דעם אויבערשטן מיט א געוואלדיגע קלארע אמונה! און וואס אלץ עס איז שטערקער די אמונה, קלאפט דער תפילה - ווערט מען געהאלפן! די גאנצע זאך איז - די מסכים המבדילים מיט די ספיקות און די בלבולי אמונה - דאס איז מעכב דער תפילה, אבער בשעת די תפילה איז קלאר - ברענגט עס א (ישועה).

רש"י זאגט^[סג] (על הפסוק): **"מְהֵלֵל אֶקְרָא ה' [וּמִן אֵיבֵי אֹנְשֵׁי]"** - אז דוד המלך בשעת ער האט געבעטן דעם אויבערשטן - אין די גרעסטע צרות, האט ער שוין געדאנקט דעם אויבערשטן פאר די ישועות; עס איז אים געווען קלאר אז דער אויבערשטער העלפט אים דא. איי, ער איז דאך ערשט אין א צרה וואס ער ווייסט נישט פון וואו ער וועט געהאלפן ווערן, עם כל זה האט ער געהאט אמונה אז דער אויבערשטער קען אים העלפן! דער אויבערשטער איז למעלה מן הכל!

עס איז א גרויסער כלל: **בשעת מען רעדט צום אויבערשטן און מען בעט דעם אויבערשטן, דארף מען וויסן אז עס איז נישטא קיין חשבון!**

רבי יצחק ברייטער^[סד] האט געזאגט: **"עֵינַי כָּל אֵלֶיךָ יְשִׁבְרוּ"**^[סה] - מען זאגט דיר 'סברות' - אפילו ביים בעטן דעם אויבערשטן - מיט דער סברא, מיט דער סברא - דער אויבערשטער איז 'עילת העילות וסיבת כל הסיבות' - אים זאג נישט קיין עצות, ווייל ער טוט ווי ער

סג. תהלים יח, ד.

סד. ה"ה הגה"ח רבי יצחק ברייטער הי"ד, היה גר בלובלין שבפולין, בחורף תרס"ה מצא את הספה"ק ליקוטי מוהר"ן ואליו דבק נפשו, ולקראת ר"ה תרס"ו נסע לאומן, והיה מן החסידים הראשונים שבאו לשם מפולין, ואח"כ המשיך לנסוע לעוד כמה שנים, ומשנת תרפ"ו שלא הצליחו להגיע אל אומן ר"ה הוקים הקיבוץ בווארשה ואח"כ בישיבת חכמי לובלין, היה פה מפיק מרגליות, ועט סופר מהיר, חיבר "שיר ידידות" על גדולת רביה"ק ז"ל ועוד כמה מכתבים וקונטרסים נפלאים שהדפיסו לאחרונה בספר 'שארית יצחק', הפיץ את עצת ההתבודדות והשיחה בינו לבין קונו מיוחד במינו, והיה בעל אמונה ובטחון מופלא, ורבי אברהם ב"ר נחמן התבטא עליו: 'הוא מטייל באמונה כמו שאחד מטייל בגן נפלא', ובלחמת העולם השניה נכלא בגעטא בוורשה, והרשעים הגרמנים ראו בו כאחד ממנהיגי היהודים - "יודן פיהרער", לכן היה בין הראשונים שנשלחו לטרעבלינקע עם כמה רבנים נוספים, ושם נהרג על קידוש שמו יתברך הי"ד.

סה. תהלים קמה, טו.

וויל. אז דער אויבערשטער 'וויל' - "רצה ה' להצילני" [10] - ווערט מען גלייך געהאלפן! און אלע סיבות און אלע פעולות ווערן שלוחים צו מוצא זיין לפועל דעם רצון השם יתברך! [10]

זאל דער אויבערשטער העלפן, אז מען זאל אויסנוצן דעם הזדמנות פון דעם תהלים, מען זאל מקורב ווערן צום אויבערשטן, און זוכה זיין ארויסצוגיין פון אלע מצרים, און ממשיך זיין דורכ'ן תהלים אלע ישועות ברוחניות ובגשמיות!

סו. תהלים מ, יד.

סז. עיין באוסף מכתבים (חלק א' מכתב ל"א) שמביא מאמר זה, ומוסיף וז"ל: וכן שמעתי משמו על הפסוק "ויאמר הראני נא את כבודך" (שמות ל"ג י"ח) שמשה רבינו עה"ש ביקש שיראה לו הקב"ה את כבודו, היינו את הנהגתו הנפלאה בעולם, והשיבו השי"ת "וראית את אחורי ופי לא יראו" (שם כ"ג), היינו, רק אחר כך, רק לאחר זמן של הנהגתי אז תראה מה נוראה ונפלאה היא הנהגה, 'ופני לא יראו' - בשעת הנהגתו, כי בעת הנהגה אין מבינים את חכמת הנהגה, כי תמיד רואים את יופי ההשגחה רק אח"כ, בבחינת 'וראית את אחורי', (ואח"כ שמעתי שדבר זה מובא בשם החתם סופר).

ברכות עד בלי די

וביניהם ברכת סימן טוב ומזל טוב לכבוד
האי גברא רבא ויקרא, איש ישר וטוב לב
ה"ה

מוה"ר יואל הכהן קאהן הי"ו

שנדב סכום הגון

לרגל אירוסי בנו ני"ו בשעט"מ

ויה"ר מן קדם אבהון דבשמיא שירוו רב תענוג ונחת דקדושה
משמחה זו, ועוד ריבוי שמחות כל הימים

~ ~ ~

וגם לרבות ברכת מזל טוב להרבני הנגיד איש דגול מרבבה ואציל
נפש, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה

מוה"ר יודא ארי' מיללער הי"ו

שנדב סכום נכבד

לרגל הולדות הנכדים למז"ט בשעט"מ

ויה"ר מן קדם אבהון דבשמיא שירוו רב תענוג ונחת דקדושה
משמחות זו, ועוד ריבוי שמחות כל הימים

הטיבה ה' לטובים ולישרים בלבותם

ברכת ה' תאיר אל כבוד הני נדיבים בעם, אנשי חיל, המחזיקים תורה ויהדות במדה גדושה, ובפרט שהשתתפו עתה בחלק מהוצאת המרובים

הרב ישראל משה לעפלער שליט"א

מוה"ר מרדכי גאלד ני"ו

מוה"ר צבי קליין ני"ו

מוה"ר בעריש קויפמאן ני"ו

מוה"ר יוסף מרדכי כהנא ני"ו

מוה"ר אברהם שמעון קויפמאן ני"ו

מוה"ר יואל שווימער ני"ו

ויה"ר שבזכות זה יזכו לרב טוב הצפון,
ורב תענוג ונחת דקדושה כל הימים

בקשה מיוחדת

ברוך ה' אז מיר האלטן שוין דא ביים ארויסגעבן די זעקסטע קונטרס ברוב פאר והדר, וואס די גריסן איז אין לשער וכו' ב"ה, ועוד ידינו נטיה בסייעתא דשמיא צו מוסיף און מרחיב זיין אין אלע הינזיכטן.

אבער היות די הוצאות זענען זייער גרויס, ווילן מיר בעטן; ווער עס קען - אדער ווייסט ווער עס קען - צולייגן א האנט מיטן אויפהאלטן אזא הייליגע זאך, זאל ביטע רופן 347-292-1014

ושכרו יהיה כפול וכפלי כפלים מן השמים!

יאמיץ לבך

די תורה הקדושה איז פונעם אויבערשטען צו אונז; מען
קען עס אנרופן 'דודי לי' - 'דודי' פאר 'לי'.

אבער וואס איז מיט 'ואני לדודי'?! 'אני לדודי' איז ווי
הז"ל זאגן: "רחמנא לבא בעי" - הארץ! דער הייליגער
רבי האט אסאך גערעדט פון דער עצה - אז א איד
ווי ער געפונט זיך, און ווי ער קוקט אויס, קיינער
קען אים נישט שטערן! קיינער האט נישט קיין
רשות אים צו שטערן! קיין שום עוון, קיין שום פגם,
קען אים שטערן אויף צו בענקען צו השם יתברך!
און צו האבן רצונות - ווי ווערט מען מקורב צום בורא
עולם?! ווי פירט מען אויס די שליחות אויף דער וועלט
אויף וואס מען איז אראפגעקומען - אז מען זאל נישט
פארפאלן ווערן פון דער תורה הקדושה, מען זאל נישט
פארפאלן ווערן פונעם בורא עולם!

דער כח פון דער וועלט איז אים אפצורייסן פון די זאכן,
אבער דער הייליגער רבי האט געזאגט - בענק! בענק!
בענק! אדרבה! רעד ארויס די דיבורים מיט דעם מויל!
מיט דעם מויל וועסטו דעקן די כיסופים - און מיט די
כיסופים וועסטו האבן א מויל וואס צו רעדן - 'בענק'!
און 'וויל'! און 'האף'! און 'ווארט'!

(הכנה לשבועות שנת תשס"ד לפ"ק)